

Aneszteziológiai tájékoztató

Kedves Szülők/Gondviselők!

A gyermeküket megvizsgáló orvos úgy döntött, hogy olyan beavatkozásra van szükség, amelyhez altatás/érzéstelenítés szükséges. Kérjük, olvassák figyelmesen végig ezt a tájékoztatót és felmerülő kérdéseiket beszéljék meg az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás osztály Önöket tájékoztató orvosával.

A műtét, beavatkozás előtt az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Osztály egyik orvosa kikérdezi Önöket gyermekük (és családjuk) belgyógyászati, sebészeti betegségeiről, az aneszteziológiai és gyógyszeres előzményekről, majd megvizsgálja gyermeküket és szükség esetén kiegészítő vizsgálatokat rendel el. Az Önök és természetesen gyermekük érdeke, hogy a feltett kérdésekre őszintén, a legjobb tudásuk szerint válaszoljanak, segítve az orvost a legmegfelelőbb altatás/érzéstelenítés kiválasztásában. Ezt követően a beszélgetésen résztvevő szülőnek/gondviselőnek alá kell írnia, hogy a közösen megbeszélte altatás/érzéstelenítés elvégzésébe beleegyeznek.

Bizonyos állapotok fennállása esetén gyermekük nincs a tervezett altatásra/érzéstelenítésre alkalmas állapotban tervezett műtétekhez. Ezek a következők:

- heveny lázas megbetegedés és az azt követő egy hét
- gyermekük fertőző beteggel érintkezett
- fogamzóképes korú leány esetén a menstruáció ideje és az azt megelőző 2-3 nap
- védőoltást követő 3nap /14 nap, (a védőoltás típusától függően), ezért szólnak, ha 2 héten belül kapott oltást

A fentieket gyermekük érdekében kérjük, feltétlenül jelezzék!

Az altatás/érzéstelenítés szempontjából minden 1 évesnél idősebb gyermek a műtét előtti nap éjjelig ehet, ihat, reggel 6 óráig vizet vagy teát kaphat. Az 1 évnél fiatalabb gyermekek hajnali 4 óráig kaphatnak anyatejet ill. tápszert, reggel 6 óráig ihatnak teát vagy vizet. Ez azért fontos, mert így kisebb lesz annak az esélye, hogy gyermekük az altatás alatt hányjon és a hányadék a tüdejébe kerüljön, ami súlyos szövődeményekhez vezethet. Kérjük semmilyen körülmények között ne hallgassák el, ha gyermekük a megadott időn belül mégis valamit fogyasztott. Ha a műtét napján a sebészeti beavatkozás időpontja kitolódik, az altatóorvos a műtét előtt a kiszáradás megakadályozása érdekében gondoskodni fog a megfelelő folyadék bevitelről (pl. infúziót fog elrendelni) gyermeke számára.

Az altatóorvos a gyermek etethetőségét a fentiektől eltérően is meghatározhatja.

Az altathatóság elbírálása minden esetben az aneszteziológus orvos feladata, amit mindig egyénre szabottan tesz meg. Nem tervezett, sürgős műtéteknél az altatással kapcsolatos teendőket minden esetben a jelen levő altatóorvos határozza meg.

Mi az anesztézia?

Az anesztézia a fájdalom és más érzékelések gátlását jelenti, biztosítva ezzel műtétek alatt a teljes fájdalommentességet. Az anesztézia két nagy csoportra osztható:

1. Általános érzéstelenítés (altatás)

a. Belélegzett gyógyszerrel, altatógázzal kezdődő altatás

Gyermekkorban általában oxigénnel kevert altatógáz belélegeztetése az első lépés, egy a száj elé helyezett arcmaszkon át. Miután gyermeke már elég mélyen alszik, hogy a tüszúrás ne fájjon a vénájába kis kanült helyezünk, infúziót kötünk be, mely a műtét teljes ideje alatt folyik. Ezen a kanülön keresztül adagoljuk a gyermek súlyának megfelelően kiszámított, mély, fájdalommentes alvást biztosító gyógyszereket is. Ezek után gyermeke már nem érkekel semmit, arc-, gégemaszkon vagy a légsőbe helyezett csövön/tubuson át kapja gyermeke a levegőt (oxigént, altatógázokat). A légsőbe helyezett tubus használatánál a műtét utáni időszakban előfordulhat torokfájás, köhögés, krup. A diagnosztikus/műtéti beavatkozásnak megfelelően, szükség esetén az izmokat is ellazítjuk. A beavatkozás/műtét alatt folyamatosan adagoljuk az altatógázt/altató gyógyszert és szükség szerint ismétljük a fájdalomcsillapító és/vagy izomlazító gyógyszereket.

b. Intravénásan adott gyógyszerrel kezdődő altatás

Jól együttműködő, nagyobb gyermekek esetében rögtön vénás kanül behelyezésével és oxigén adásával kezdjük az altatást. Ezt követően adagoljuk a gyermeke súlyának megfelelően kiszámított, mély, fájdalommentes alvást biztosító gyógyszereket. Továbbiakban az altatás folyamata megegyezik a fentiekben részletezettel.

2. Regionális érzéstelenítés

A műtét alatti és utáni fájdalomcsillapítás biztosításához az általános érzéstelenítést lehetőség szerint regionális (gerincközei, vezetéssel vagy helyi) érzéstelenítéssel egészítjük ki. Ezt a műtét beavatkozása előtt végezzük el. A fájdalomcsillapító gyógyszert a műtét területét ellátó ideg(ek) vagy a gerincvelő közelébe fecskendezzük be, így érzéstelenítve a test azon területét, ahol a műtétet végrehajtják. Az érzéstelenítést alvó állapotban végezzük el és az altatást a műtét beavatkozása teljes időtartama alatt fenntartjuk. A regionális érzéstelenítés leggyakoribb formái:

- Spinális érzéstelenítésnél a gyógyszert a gerincvelői folyadékba adjuk, a derék magasságában.
- Epidurális érzéstelenítéskor a fájdalomcsillapítót a gerincvelőt körülvevő térbe juttatjuk a keresztcsont, a derék vagy a bordaív magasságában.
- Vezetéssel vagy helyi érzéstelenítéskor a gyógyszert a műtét területét ellátó ideg közelébe fecskendezzük.

Az érzéstelenítést nagyobb, együttműködő gyermekek esetében végezhetjük éber vagy kábult állapotban. Gyermeke ilyenkor sem érez fájdalmat az érzéstelenítés miatt. A kábult, de nem alvó állapot a beavatkozás alatt pedig biztosítja, hogy gyermeke nem fog emlékezni a történetekre.

Ki végzi az altatást?

A kórház aneszteziológiai és intenzív terápiás osztályának orvosa és szakasszisztense közösen.

Hogyan történik?

A beavatkozás/műtét előtt:

A tervezett beavatkozás előtt 1 héten belül megtörténnek a kért labor vizsgálatok, melyet a beavatkozás jellegétől függően sebész vagy aneszteziológus orvos ír elő, majd az aneszteziológiai ambulancián a gyermekek vizsgálata, ahol megbeszéljük a szükséges érzéstelenítési eljárást.

A beavatkozás napján, annak kezdete előtt ½-1 órával, az altató orvos előírása alapján a gyermekek kortól, alapbetegségtől, tervezett beavatkozástól függően nyugtatót kapnak, esetleg más gyógyszert is, amit Önökkel megbeszélünk. Gyermekek a nyugtató beadását követően ágyából nem kelhet fel! Gyermekek ettől a nyugtatótól nem fog elaludni, de csökkenti félelmeiket és megkönnyíti a szülőtől való elszakadást, mivel Önök nem mehetnek be a gyermekkel a műtőbe.

A műtőben az altatás megkezdése előtt felhelyezzük az érzékelőket a gyermekekre, amelyek folyamatosan figyelik az életfunkciókat. Ezután az altatóorvossal korábban megbeszélt érzéstelenítést a fent leírtaknak megfelelően végezzük el.

A beavatkozás/műtét alatt:

Az altatóorvos és a szakasszisztens a műtét ideje alatt folyamatosan figyeli gyermekét, észleli és dokumentálja életfunkcióit, ellenőrzi az érzéstelenséget (fájdalommentesség, tudatkiesés) és megtesz mindent annak érdekében, hogy gyermekük biztonságban legyen a beavatkozás alatt.

A beavatkozás/műtét után:

A beavatkozás végén az altatóorvos kikíséri ébredő gyermeküket a kórterembe, átadja az osztályon a nővéreknek, akik a továbbiakban felügyelik őket a teljes ébredésig. A műtét utáni ébredési időszakra az altatóorvos infúziót fog elrendelni és meghatározza az ivás és evés idejét. A műtét utáni fájdalomcsillapítást szintén az altatóorvos rendeli el és utasítása alapján az osztályos nővér végzi.

Az egynapos sebészeti beavatkozásokat követően, mielőtt gyermekük elhagyja a kórházat, az aneszteziológus orvos és az operáló orvos tanáccsal fogja Önöket ellátni. Amennyiben otthon mégis problémájuk lenne, kérjük, haladéktalanul keressék telefonon a gyermeküket operáló orvost, altató orvost vagy az adott osztályon ügyeletet teljesítő orvost.

Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet központi száma: 06-1-459-9100.

Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet Madarász utcai Kórházának központi száma: 06-1-450-3700

Ez a tájékoztató nem helyettesíti a személyes beszélgetést, csupán felvilágosítást próbál nyújtani Önöknek arról a folyamatról, ami az anesztézia során gyermekükkel történni fog. Kérjük, töltsse ki a következő oldalon a szülő által kitöltendő részt, ezek után kerülhet sor az aneszteziológiai és intenzív terápiás osztály orvosával a részletek megbeszélésére.

Segítségét és együttműködését köszönjük!

Az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Osztály dolgozói